

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Proponitur & probatur defendenda sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

DIFFICULTAS I.

Proponitur & probatur defendenda sententia.

DICENDUM est I. *Partes in continuo esse distinctas actu quoad entitatem.* Hæc Conclusio debet esse utriq; parti communis.

PROBARI primò solet. Tum quia competunt diversa prædicata dividi non dividi, esse in hoc loco, non esse in hoc loco, existere non existere, potest enim annihilata una parte guttæ, non annihilari altera, debent ergò realiter esse quoad entitatem distinctæ. Tum quia producents primò & productum primò, debent esse distincta realiter quoad entitatem, sæpè autè in continuo igne, ignis una pars, est producents, & altera producta. Tum quia, si non essent quoad entitatem distinctæ ille partes, & quidem quoad habitationem actualem entitatis distinctæ, ne divinitus quidem separari possent, quia quorum eadem entitas, illa inseparabilia sunt. Tum quia si partes non habent distinctam entitatem, sed eandem cum toto, & quales erunt toti. Tum quia dicunt ad se relationem realem distantia, ut locus cæli versus polum arcticum, cum loco cæli versus polum antarcticum. Relatio autem realis debet esse inter terminos realiter distinctos. Tum quia, si partes continui idem essent quoad entitatem, etiam partes materiæ quæ continua est, essent idem quoad entitatem: & si cut per divisionem fit & esse & distinctio partium, ita fieret per divisionem esse, & distinctio partium materiæ: consequenter materia per divisionem acciperet esse, sicut per divisionem esse accipiunt partes continui, cum tamen materia sit ingenerabilis & incorruptibilis, à nulloq; agente naturali poni potest à parte rei: nam quæcunque pars illius, est subiectum primum, subiectum autem primum, non nisi actione creativâ producitur.

PROBATUR II. Quando duæ guttæ secum conjunguntur vel retinent suas entitates vel non? Si non retinent? Ergò sunt annihilatæ. Ergò neque sunt conjunctæ, conjunctio enim illarum, non est conjunctio in nihilo. Ergò ulterius ex illis duabus non est totum homogeneous majus, majus enim homogenei, est à majori entitate, major autem entitas non est, quia neque est accessus plurium entitatum: Si autem illæ guttæ retinent suas entitates, Ergò est illic entitas: nam sicut duo non aliud est, nisi unum & unum, ita & entitates non aliud sunt nisi entitas & entitas. Ergò est illic ratio aliûs & aliûs. Ergò & distinctio: nam hæc est aliteras unius ab alio.

PROBATUR III. Quando separatur gutta à gutta, separatur entitas guttæ & guttæ, tunc quæro vel separatur entitas guttæ, quæ præexistit, vel quæ non præexistit? Si separatur entitas guttæ quæ non præexistit. Ergò illic non est separatio, cum nihil sit quod separetur, essetque illic potius productio quàm separatio: Si separatur entitas guttæ quæ præexistit. Ergò illic est entitas & entitas guttæ, ergò & distinctio entitatis guttarum; nam per hanc non aliud intelligimus, quàm negationem identitatis.

DICENDUM est II. *In Continuo quæ tali, non esse distinctionem actualem partium in ratione partium.*

PROBATUR I. Si partes essent distinctæ actu in ratione partium, in continuo vel essent omnes distinctæ, vel non omnes? Si non omnes. Ergò nullæ ob paritatem rationis: Si omnes. Ergò ventum est ad indistinguibilia, si ventum est ad indistinguibilia, Ergò ad indivisibilia, quæ ultima consequentia quia negari potest, sic alterius urgetur. Accipiamus partem indistingubilem, quæro potestne dividi vel non potest? si non potest? Ergò ventum est ad indivisibilia; si autem potest dividi? membra divisa vel distinguuntur, vel non distinguuntur? si distinguuntur? Ergò in indistinguibili adhuc erunt distinguibilia, nec accepisti partem non ulterius distinguibilem, ut supponebamus. Si autem membra illa divisa non distinguuntur, Ergò nec sunt divisa, quia si non distinguuntur, nec dicunt alietatem, si non dicunt alietatem, dicunt identitatem, si dicunt identitatem, Ergò neque divisa sunt, idem enim à seipso non dividitur.

RESPONDET ALIQUIS: Partes non communicantes distingui realiter adæquatè inter se, partes tamen communicantes distinguuntur non nisi realiter inadæquatè.

CONTRA. Tum quia in partibus non communicantibus ventum jam esset ad indistinguibilia, adeoque ad indivisibilia ut probatum. Tum quia partes non communicantes distinguuntur realiter adæquatè. Ergò & partes communicantes distinguuntur realiter adæquatè, quia nulla est assignabilis pars, quæ sit necessariò cum aliqua certa communicans, ab omni enim parte, habet destruibilem continuationem. Tum quia, partes non communicantes, quamvis sub aliqua formalitate sint communicantes, hoc non obstante distinctæ sunt tamen realiter, quamvis non sub formalitate communicantium, certè enim quamvis una ulna, cum altera ulna non sint communicantes, tamen in ordine ad constituendum sesquialnam sunt communicantes. Ergò etiam partes communicantes, quia sub aliqua formalitate possunt fieri ad invicem non communicantes, distinguuntur realiter, quamvis non sub for-

formalitate communicantium. Sic v. g. Petrus & Paulus, quamvis in ratione constituentium unum par, non sunt distincti realiter adæquatè, tamen in ratione individui, & quia non necessario constituunt istud par, sunt distincti realiter, ita & partes communicantes non erunt distinctæ realiter adæquatè, in ratione communicantium, tamen quia non necessario constituunt rationem communicantium cum aliqua certa parte, verè erunt distinctæ inter se.

RESPONDET secundò Maurus Qu. 40. dando regulam, cur aliquæ partes distinguantur actu, aliquæ potentiâ. Et regula quidem intrinseca, pendet ex ipsa natura intrinseca rerum continuarum, statque in hoc; quia res perfectiores æquivalent pluribus, imperfectiores paucioribus, & hoc ostendit inductio, hinc DEus perfectissimus, quia æquivalere omnibus, Angeli perfectiores homine, quia pluribus illo æquivalent. Ita etiam continuum homogeneum potest æquivalere pluribus homogeneis, ex quibus constat potentiâ non actu. Quædam ergo partes quæ ita sunt magnæ, ut repugnet limitationi continui, quod detur aliquid ipsis æquivalens, ideoque distinguuntur actu, quædam distinguuntur solum potentiâ, quia propter suam parvitatem non repugnat limitationi continui, quod detur aliquid ipsis æquivalens. Regula autem extrinseca est, quæ pendet ab aliquibus extrinsecis, nempe illæ partes quæ habent aliquam homogeneitatem vel coexistentiam ad contradictoria, consistentem in indivisibili, distinguuntur actu; quæ autem hoc non dicunt, quantum ex hoc capite distingui possunt solum potentiâ.

CONTRA est, quia in communiore sententia, quæ assignat distinctionem partium formaliter post assignationem, nihil erit difficultatis; sed redibit difficultas, an independenter ab assignatione sint partes distinctæ actu, & an omnes, an aliquæ? Quod autem attinet ad regulam illam intrinsecam, positis duobus continuis hac gutta B. & hac gutta A. sequitur quidem illas duas guttas distingui ob æquivalentiam ad invicem, & continentiam minorum partium, sed reddit interrogatio, an partes etiam guttæ inter se actu distinguantur, an omnes, an aliquæ? Rursus ex dictis jam, non tantum sit æquivalentia in gutta B. partium ad 10, sed ad 99, sed & ad 98, vel omnes illæ sunt actu distinctæ, vel non omnes? Si non omnes? Contra erit, quia non est major ratio unius quàm alterius; si omnes? ergò ventum erit ad indivisibilia, quia indistinguibilia.

Hoc tamen argumento isti qui tenent partes proportionales in infinitum divisibiles ægrè uti possunt, si censeant partes esse quoad entitatem distinctas, ut censent omnes, & recentior Suar. hinc num. 39. Nam quæri ex illis potest, an

omnes sunt distinctæ actu quoad entitatem, an non omnes? Si non omnes, non est major ratio de una quàm de altera; Si omnes, ventum erit ad indivisibilia, quoad entitatem, quia ad indistinguibilia.

PROBATUR II. Fundamento accepto ex S. Thom. si partes in ratione partium distinguuntur realiter actu. Ergò partes in ratione partium, sunt alia & alia pars: nam omnis distinctio alicuius importat; Si autem partes continui, in ratione partium, sunt alia, & alia pars, Ergò sunt partes illæ individua, quia scilicet in illis est principium essendi, hoc, & non aliud; sed partes continui in ratione partium, non sunt individua, nam individuum est, quod est indivisum in se & divisum à quovis alio, quod certè partibus continui, utpotè continuatis cum aliis, non convenit.

PROBATUR III. Quia quæcunque definitio tradatur partis formaliter, quæ pars est, condistinguendo partem materialiter sumptam, seu partem quoad entitatem, nisi instituat quæstio de voce, advertetur, quoad esse formale partium, non inveniri illibi distinctionem, qui ipse medius terminus sic aliter proponitur. Pars in ratione partis formaliter, constituitur terminis, quod enim aliud est illius constitutum? finge enim rem non habere terminos, nisi illos quos totum, non erit pars, sed totum, utpotè commensurabilis toti; apparet ergò illam in continuo constitui terminis inæqualibus toti; consequenter, sicut quando non ponitur terminus substantiæ, illa substantia non constituitur in ratione suppositi; ita nec pars in ratione partis, constitui poterit nisi terminis. Sed partes in continuo non sunt formaliter terminatæ. Tum quia si partes continui sunt formaliter terminatæ, vel essent terminatæ omnes, vel non omnes? Si non omnes, cur hæc potius quàm illæ? Si omnes, ergò non sunt ulterius terminabiles; tunc pone illas dividi, si illæ partes non sunt indivisibilia, divisa terminabuntur vel non? si terminabuntur, ergò non accipisti partem ulterius non terminabilem; si non terminabuntur, ergò potest aliquid esse divisum, & non habere terminos. Tum quia, si omnes partes in continuo essent formaliter terminatæ, hoc ipso illud continuum, non esset continuum formaliter, nam continuatio dicit exclusionem terminorum. Tum quia, si partes continui sunt formaliter terminatæ, debebunt habere omnem possibilem sibi rationem termini, non est enim ratio major de quibusdam, quàm de aliis terminis; sed non possunt habere omnem rationem termini, quia alias haberent omnem possibilem figuram, quia figura non sit aliud, nisi aliter & aliter terminata quantitas: non habent autem omnem possibilem figuram, quia alias in ligno rudi, jam esset formaliter actu Mercurius.

CON-

CONFIRMATUR. Si partes in continuo essent omnes actu distinctae, vel essent finitae vel infinitae syncategorematicae, vel infinitae categorématicae, vel neque finitae neque infinitae; Nihil horum dici potest, Ergo neque dici potest distinctas esse. *Non primum.* Quia si essent finitae, ergo non essent partes in continuo in infinitum divisibiles, siquidem continuum in tot partes est divisibile, in quot distinguibile, & tamen oppositi supponunt quantitatem esse in infinitum divisibilem. *Non secundum.* Quia illud ex cuius Actu, accipere semper est & nunquam idem, est infinitum actu. Sed partes continui actu distinctae, semper sunt, ex quarum Actu, accipere est semper est, & nunquam idem. Ergo sunt infinitae actu. Major habet terminos definitionis. Minor probatur. Quia si ex illarum esse Actu accipere non esset & quidem nunquam idem, acceptio illarum exauriretur, adeoque veniretur ad non acceptibilia; ac quod ulterius sequitur, ad non divisibilia. Et certe si partes per possibile vel impossibile essent actu divisae, quot sunt divisibiles, essent divisum, infinitum actu. Ergo etiam cum sint tot actu distinctae, quot sunt divisibiles, erunt infinitae actu distinctae. *Non tertium.* Quia nullum actu infinitum datur. *Non quartum.* Quia quod aliquid neque sit finitum, neque infinitum, id quidem beneficio intellectus haberi potest, sed non habetur nemine cogitante; hic autem quaeritur de distinctione, quae sit nemine cogitante.

RESPONDEBIS. Partes communicantes non esse infinitas, nisi secundum quid, quia sunt identificate partibus determinatis aequalibus unicerte, quae sunt actu finitae.

CONTRA. Quia aequae partibus proportionalibus identificate sunt partes determinatae, ac partibus determinatis identificantur proportionales, cur ergo potius determinatae, trahent, proportionales ad rationem finitarum, & non proportionales trahent determinatas, ad rationem infinitarum? Tum quia ex vi huius responsionis, sequitur illas partes, & non fore infinitas, quia identificantur finitis, & non fore finitas, quia ex illarum distinctione, semper est actu accipere aliam distinctionem. Tum quia unitati columnae, sunt identificate 6. ulnae, tamen hoc non obstante, illae 6. ulnae, sunt 6. Ergo etiam quamvis finitis partibus determinatis, sint identificate partes infinitae proportionales, adhuc erunt infinitae, & in ratione distinctionis, infinite actu distinctae.

DIFFICULTAS II.

Argumenta in Oppositum.

OBJICITUR I. Partes distinguuntur actu quoad entitatem, Ergo distinguuntur etiam actu quoad esse formale partium. Consequen-

tia probatur. Quia quod constituit partes actu, hoc & distinguit illas actu; per hoc enim distinguuntur res, per quod & constituuntur; constituuntur autem per entitatem.

RESPONDETUR. Per idem res distinguuntur in recto, per quod & constituuntur, quid enim est distingui, nisi esse ens aliter se habens; completius tamen distinguuntur res, non per solam entitatem, sed per varia connotata, ad eum modum, quo etiam unum constituitur per rationem entis, completur autem per negationem divisionis; ita & pars constituitur per entitatem, completivè tamen in ratione partium formaliter, formantur per rationem individui & terminati.

INSTABIS primo, ex Pontio. Aqua addita alteri aquae, non est tota aqua. Ergo pars illius.

RESPONDETUR. Non esse illam aquam, nisi partem vulgariter; de quo infra: cum non habeat terminos, adeoque haecceitatem, quae supponitur ad distinctionem.

INSTABIS secundo ex eodem. Partes sunt actu in continuo quoad entitatem. Ergo & quoad multitudinem, pluralitas enim entitativa, multitudinem arguit.

RESPONDETUR. Esse plures illic partes quoad multitudinem entitativam, quia multitudo entitativa est ipsamet divisibilitas, sed non sunt plures quoad multitudinem partium formaliter.

INSTAT tertio Maurus Qu: 40. Videtur absurdum, quod in homine non distinguantur actu, caput & pedes, & ne recurras ad heterogeneitatem partium, saltem id sequetur in capite & pede statuæ marmoreae; absurdum idem videtur quod aqua Tyberis non sit distincta actu ab aqua Danubii.

RESPONDETUR, ipsi termini capitis, & pedis, littorumque, adterunt distinctionem, non tantum in ratione entis, sed etiam in ratione alius & alius totius.

OBJICITUR II. Signum distinctionis realis est separabilitas entitativa: haec habetur in Continui partibus.

RESPONDETUR I. Quod separabilitas, convenientia item diversorum praedicatorum, eorumque realium ac Physicorum, arguat distinctionem realem, non actualem sed potentialem. *Hec Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia admittit indistincta actu, dicentia actualem capacitatem praedicatorum Physicorum, qualia sunt dividi non dividi. In creatis autem si admittatur talis capacitas, admitti etiam poterit mysterium Trinitatis. Tum quia, si separabilitas non esset in quocunque casu signum distinctionis realis actualis, sicut ratione terminorum quibus carent partes, importat non nisi distinctionem potentialem, ita dicat inter materiam & formam unitas, non esse distin-